

Служба за ревизију финансирања политичких странака

На основу члана 14. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 22/00, 102/09 и 54/10), члана 24. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 61/06), а у складу са чланом 18. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број 103/08), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2009. ГОДИНУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Број: 03-07-6-153/10
Сарајево, 25. фебруар 2011. године

САДРЖАЈ:

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	2
1. УВОД	3
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ	3
3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ	4
Предмет ревизије	4
Циљ ревизије	4
Обим ревизије	4
4. ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ	4
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	4
5.1. НАЛАЗИ	4
5.2. ПРЕПОРУКЕ	7

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је ревизију годишњег финансијског извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске за 2009. годину.

Руководство странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање у складу са законима и прописима и успостављање ефикасног система интерних контрола.

Наша одговорност је да изразимо мишљење на основу ревизије коју смо извршили.

Ревизију смо обавили у складу са ревизијским стандардима. Ови стандарди захтијевају да ревизију планирамо и извршимо на начин да прикупимо довољно доказа који нам, у разумној мјери, пружају гаранције да је странка поступала у складу са Законом о финансирању политичких странака.

Ревизија је на основу узорка испитивала значајне трансакције које потврђују износе у финансијским извјештајима, оцјену рачуноводствених начела приликом састављања финансијских извјештаја и поступање у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разумну основу за изражавање нашег мишљења.

Утврдили смо да Српска радикална странка Републике Српске у извјештајном периоду није поступала у складу са одредбама члана 6., члана 8. став (1) и члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

Према нашем мишљењу, осим наведеног, ревидирани финансијски извјештај указује да је Српска радикална странка Републике Српске у 2009. години поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је ревизију годишњег финансијског извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске за 2009. годину.

Ревизија је предузета у складу са чланом 14. став (1) Закона о финансирању политичких странака, чланом 24. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да се ревизија обавља провјерама на бази узорка и да постоје ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја Српска радикална странка Републике Српске исказала је укупне приходе у износу од 219.466,90 КМ, чија структура је дата у следећој табели:

Ред. бр.	Врста прихода	Износ у КМ	Учешће у ук. прих. %
1	Чланарина	0,00	0,00%
2	Прилози физичких лица	0,00	0,00%
3	Прилози правних лица	0,00	0,00%
4	Приходи од имовине	0,00	0,00%
5	Приходи од пр.лица	0,00	0,00%
6	Приходи од поклона	0,00	0,00%
7	Приходи из буџета	211.598,77	96,41%
	Остали приходи	7.868,13	3,59%
	Укупни приходи:	219.466,90	100,00%

У годишњем финансијском извјештају политичка странка је исказала укупне расходе у износу од 176.795,80 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке: Српска радикална странка Републике Српске. Скраћени назив странке је СРС РС.

Политичка странка је регистрована дана 05.04.1993. године године у Основном суду Бања Лука под бројем уписа Р-И-1/93.

Сједиште политичке странке је у Бањој Луци, улица Видовданска бр. 53.

За заступање странке овлаштен је Миланко Михајлица, предсједник.

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2009. годину је Милијана Дакић.

Према подацима из финансијског извјештаја за 2009. годину, Српска радикална странка Републике Српске нема ниже нивое организовања¹.

¹ Према документацији која је током ревизије предочена, Српска радикална странка Републике Српске има 58 одбора, док је у обрасцу 1-1 (територијална структура политичке странке) навела само Сједиште СРС РС Бања Лука.

3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије је годишњи финансијски извјештај Српске радикалне странке Републике Српске за 2009. годину, и то сљедећих организационих дијелова:

- Сједиште СРС РС Бања Лука,
- Општински одбор СРС РС Угљевик,
- Градски одбор СРС РС Бања Лука, и
- Општински одбор СРС РС Фоча.

Циљ ревизије је да ревизору омогући да изрази мишљење о томе да ли је Српска радикална странка Републике Српске у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Обим ревизије финансијских извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава, са посебним нагласком на приходе из буџета и остале приходе.

4. ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију је у претходном периоду извршила ревизију и преглед годишњих финансијских извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске за 2005., 2006. и 2007. годину, након којих су издати извјештаји о ревизији, односно прегледу. Такође, Служба за ревизију је извршила преглед годишњег финансијског извјештаја за 2008. годину, након којег је издат Извјештај о прегледу са мишљењем ревизора да странка није поступала у складу са одредбама члана 6., члана 8. став (1), члана 11. став (1), став (3) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2009. годину, утврђено је да Српска радикална странка Републике Српске није испоштовала препоруке из Извјештаја о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2008. годину, односно и даље поступа супротно одредбама члана 6., члана 8. став (1) и члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. НАЛАЗИ

а) На основу обављене ревизије финансијског извјештаја, утврђено је да је Српска радикална странка Републике Српске прекршила одредбе члана 6. Закона о финансирању политичких странака.

Српска радикална странка Републике Српске користи без накнаде просторије Српске демократске странке у Прњавору. Према изјави председника ОО СРС РС Прњавор вриједност примљеног поклона, у виду бесплатног кориштења пословних просторија би износила 300,00 КМ мјесечно, односно 3.600,00 КМ за годину дана. Обзиром да странка ову неновчану донацију није исказала у годишњем финансијском извјештају за 2009. годину, прекршене су одредбе члана 6. и члана 11. став (3) Закона о финансирању политичких странака и члана 18. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

b) Српска радикална странка Републике Српске прекршила је одредбе члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

Ревизијом је утврђено да је СРС РС користила без накнаде просторије Општине Невесиње, што је супротно одредбама члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака².

На основу дописа Општинског одбора СРС РС Шамац утврђено је да овај одбор користи просторије СО Шамац, без накнаде.

Такође, СРС РС је у 2009. години на основу Уговора о закупу пословних просторија, који је склопљен између Клуба одборника Српске радикалне странке Републике Српске и Општине Нови Град, без накнаде користила просторије Општине Нови Град.

c) Странка је прекршила одредбе члана 11. став (1) и члана (3) Закона о финансирању политичких странака.

На основу обављене ревизије годишњег финансијског извјештаја за 2009. годину, утврђено је да странка није водила адекватне евиденције о својим приходима и расходима, чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

Увидом у пословне књиге Српске радикалне странке Републике Српске, утврђено је да странка није евидентирала промет путем трансакцијских рачуна и приходе које је остварила у 2009. години. Странка није све расходе евидентирала у моменту настанка обавезе. Такође је утврђено да Српска радикална странка Републике Српске не води књиговодствене евиденције појединачно по одборима.

Поред наведеног, Служба за ревизију је утврдила да Српска радикална странка Републике Српске исплате из благајне није вршила на основу валидне документације (странка уз исплатнице нема рачуне за робе или услуге).

Српска радикална странка Републике Српске прекршила је одредбе члана 11. став (3) Закона о финансирању политичких странака јер обрасце годишњег финансијског извјештаја није попунила у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

(1) Увидом у образац 1-1 (територијална структура политичке странке) утврђено је да странка није исказала своје организационе одборе, чиме је прекршила одредбе члана 10. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака. Наиме, према документацији која је током ревизије предочена, Српска радикална странка Републике Српске има 58 одбора, док је у обрасцу 1-1 навела само Сједиште СРС РС.

(2) Српска радикална странка Републике Српске прекршила је одредбе члана 11. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Ревизијом је утврђено да СРС РС није у годишњем финансијском извјештају за 2009. годину исказала трансакцијски рачун број: 5510140000822146 отворен у UniCredit банци. Путем овог рачуна, странка је током 2009. године примила средства из буџета општине Мркоњић Град.

Такође је утврђено да странка није исказала ни трансакцијски рачун ОО СРС РС Зворник, број: 5550060002362935 отворен код Нове банке ад Бања Лука.³

² Допис општине Невесиње.

³ Рачун је према Обавјештењу банке, због неактивности, затворен дана 17.11.2010. године.

Српска радикална странка РС није у својим пословним књигама евидентирала ове трансакцијске рачуне, нити је током обављања ревизије Служби за ревизију дала документацију о пословању путем ових рачуна (изводе или потврду банке о промету путем ових рачуна у 2009. године).

- (3) Служба за ревизију је утврдила да странка у годишњем финансијском извјештају за 2009. годину није исказала приходе из буџета Општине Мркоњић Град у износу од 4.030,25 КМ, што је супротно одредбама члана 19. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака. Средства из буџета Општине Мркоњић Град су уплаћена на трансакцијски рачун број: 5510140000822146 отворен у UniCredit банци, који није евидентиран у пословним књигама странке. Странка ове приходе није евидентирала у својим пословним књигама.
- (4) Српска радикална странка Републике Српске је у обрасцу 3 (укупни приходи) годишњег финансијског извјештаја исказала остале приходе у укупном износу од 7.868,13 КМ. Странка није доставила посебну спецификацију (структуру осталих прихода), чиме је прекршила одредбе члана 13. став (4) Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Служба за ревизију је утврдила да је странка из својих пословних књига извршила отпис обавеза, а у корист прихода. Странка је извршила отпис обавеза по основу неплаћених рачуна из ранијих година (2004. и 2006. година) у укупном износу од 1.790,00 КМ⁴. Служба за ревизију је мишљења да је странка ове приходе требала исказати у обрасцу 3-е годишњег финансијског извјештаја.

- (5) Обрасци 4-1 (режијско-административни и остали трошкови) и 4-2 (трошкови пропаганде) годишњег финансијског извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске за 2009. годину су попуњени за странку у цјелини, што није у складу са чланом 7. став (2) Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.⁵ Странка, наиме, има централизовано пословање и све пословне промјене евидентира у истој главној књизи. Међутим, нема успостављене рачуноводствене евиденције појединачно по одборима.
- (6) Служба за ревизију је утврдила да странка није у пословним књигама евидентирала и у годишњем финансијском извјештају исказала трошкове електричне енергије и закупнине за Општински одбор СРС РС Фоча. На основу података које је доставила општина Фоча, утврђено је да је ОО СРС РС Фоча користио просторије Општине Фоча, као и да је закупнина за 2009. годину износила 1.176,00 КМ.
- (7) Српска радикална странка Републике Српске у годишњем финансијском извјештају није правилно исказала трошкове закупнине за поједине општинске одборе.

- Трошкови закупа пословних просторија Општинског одбора СРС РС Билећа су исказани мање за 210,60 КМ. Служба за ревизију је утврдила да је странка у складу са Уговором са Агенцијом за посредничке, информатичке и финансијске услуге Бања Лука, имала обавезу да у својим пословним књигама евидентира, а у обрасцу 4-1 исказе

⁴ "Дом Културе" у износу од 50,00 КМ, "Младост Ђићо" Доња Слатина у износу од 300,00 КМ, Медија прес клуб Бања Лука - "М-Импекс" Бања Лука у износу од 320,00 КМ, "Мирјана" Невесиње у износу од 200,00 КМ и „WORLD MEDIA“ Бања Лука у износу од 920,00 КМ.

⁵ У складу са чланом 7. став (2) Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака, финансијски извјештај на нивоу странке подноси се на обрасцима 1, 1-1, 2, 2-1, 3, 3-ф, 4 и 5, а за организационе дијелове странке на обрасцима 3-а, 3-б, 3-ц, 3-е, 4-1 и 4-2, и то посебно за сваки организациони дио политичке странке.

трошкове закупа у износу од 351,00 КМ. Странка је у годишњем финансијском извјештају исказала трошкове закупа у износу од 140,40 КМ.

- СРС РС је исказала мање трошкове закупа за пословне просторије које је користио ОО СРС РС Требиње за 1.800,00 КМ. Према уговору о закупу, трошкови закупа за 2009. годину су износили 3.600,00 КМ, док је странка у пословним евиденцијама и обрасцима годишњег финансијског извјештаја исказала 1.800,00 КМ.

- Према подацима Општине Теслић, трошкови закупнине за просторије које је користила Српска радикална странка Републике Српске у 2009. години су износили 145,80 КМ. Странка ове трошкове није исказала у обрасцу 4-1 (режијско-административни и остали трошкови) годишњег финансијског извјештаја.

- Странка није у обрасцу 4-1 исказала трошкове закупа за ОО СРС РС Прњавор, који према изјави предсједника овог одбора, износе 3.600,00 КМ.

- (8) Српска радикална странка Републике Српске у обрасцу 5 (Кредити, позајмице и дуговања) није исказала све обавезе које је имала на дан 31.12.2009. године, чиме је прекршила одредбе члана 23. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Увидом у пословне књиге, утврђено је да је странка обавезе према добављачима исказала мање за 1.330,85 КМ. Наиме, странка је у обрасцу 5 исказала обавезе према “осталим добављачима“ у износу од 1.967,00 КМ, док су обавезе према “осталим добављачима“ износиле 3.295,30 КМ. Служба за ревизију је утврдила да странка није навела називе “осталих добављача“, тј. није навела називе двадесетједног (21) добављача према којим странка има обавезе до 500,00 КМ. У складу са чланом 23. Правилника, Српска радикална странка Републике Српске је у обрасцу 5 требала навести називе добављача и појединачне износе обавеза без обзира на висину обавезе.

Служба за ревизију је, такође, утврдила да СРС РС извршила отпис обавеза према добављачу Центар за културу и спорт Власеница (раније ЈП Народна библиотека) у износу од 222,30 КМ, а да претходно није извршила усаглашавање са добављачем. Према подацима које је доставио Центар за културу и спорт Власеница, потраживања од СРС РС на дан 31.12.2009. године су износила 222,30 КМ. Према наведеном, а обзиром да Центар за културу и спорт Власеница није отписао потраживања од СРС РС, СРС РС је на дан 31.12.2009. године имала обавезе према овом добављачу, што је требала и исказати у пословним књигама и обрасцу 5. годишњег финансијског извјештаја.

Имајући у виду да странка није у пословним књигама исказала све трошкове настале током 2009. године, тако ни обавезе нису правилно исказане у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају за 2009. годину. Истичемо да странка има обавезе по основу закупнине према општинама Фоча и Теслић, Агенцији за посредничке, информатичке и финансијске услуге Бања Лука и физичком лицу.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Српској радикалној странци Републике Српске да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- ***да поступа у складу са одредбама члана 6., члана 8. став (1) и члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака и то:***

- да прилоге физичких лица који премашују 100,00 КМ исказује у финансијским извјештајима,
 - да не прима прилоге који су забрањени овим законом,
 - да успостави одговарајуће евиденције о својим приходима и расходима, и
 - да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији БиХ сачињава у форми прописаној Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.
- да устроји управљање готовином путем благајне и уведе обавезу вођења благајничких извјештаја на дневном нивоу уз обавезне прилоге (налог уплате и налог исплате; документа на основу којих се врше исплате путем благајне). Пословање благајне треба уредити тако да се разграниче дужности одобравања исплате, евидентирања и исплате готовине уз претходно дефинисање висине благајничког максимума,
 - да успостави адекватне рачуноводствене евиденције, као претпоставку за правилно финансијско извјештавање,
 - да изврши попис основних средстава и изврши одговарајућа књижења у пословним књигама⁶, и
 - да изврши попис обавеза и утврди стварно стање својих обавеза, као и да проведе одговарајућа књижења у својим пословним књигама⁷.

КОМЕНТАР:

У остављеном року, Српска радикална странка Републике Српске доставила је промједбе на Прелиминарни извјештај о ревизији годишњег финансијског извјештаја за 2009. годину. Странка није оспорила налазе Службе за ревизију, али је навела разлоге који су довели до погрешног попуњавања финансијског извјештаја, вођења пословних књига без успостављених евиденција по одборима странке, као и финансирање супротно одредбама Закона о финансирању политичке странке. Српска радикална странка Републике Српске је, такође, навела да је размотрила препоруке које су дате у Прелиминарном извјештају и изразила спремност да отклони све уочене неправилности.

Захваљујемо се овлаштеној особи за финансијске извјештаје и техничком секретару Српске радикалне странке Републике Српске на доброј и коректној сарадњи током обављања ревизије финансијских извјештаја.

Хасида Гушић, шеф Службе

Сања Чабрило, ревизор

Жељко Бакалар, помоћник ревизора

⁶ СРС РС је извршила уплату за регистрацију возила које је у власништву ОО СРС РС Фоча. Странка у својим пословним књигама нема евидентирано ово возило.

⁷ Странка у пословним књигама води остале обавезе у износу од 15.434,40 КМ. Међутим, странка не зна структуру ових обавеза.